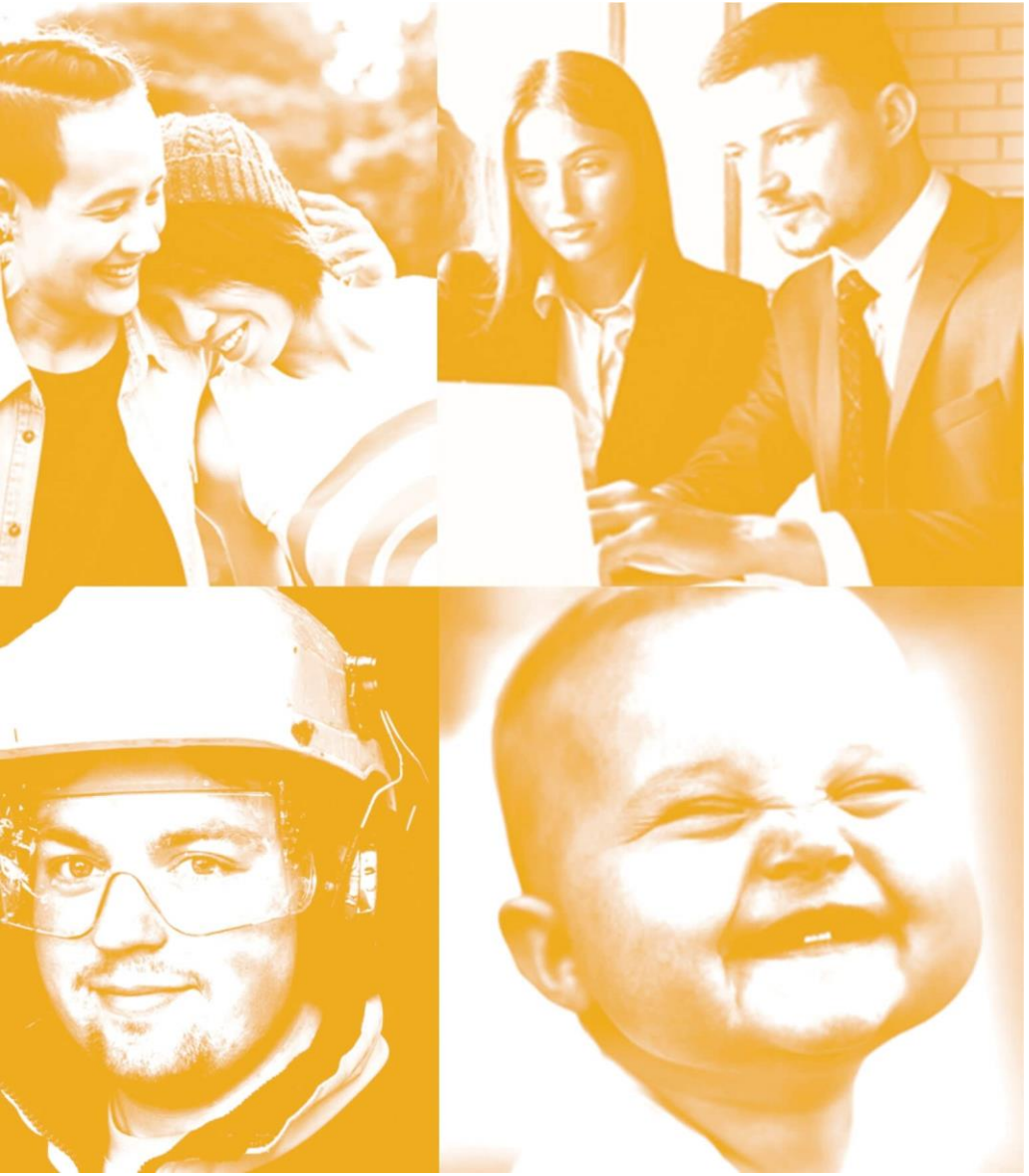

Kuntoutuksen uudistaminen vuosina 2020-2022

Seija Sukula
Erityisasiantuntija/kuntoutuskoordinaattori
SVO/ETU

Taina Mäntyranta
Johtaja
OHO/Ohjausyksikkö

16.3.2021

Kuntoutuksen uudistamisen tavoitteena

- parantaa kuntoutuspalveluihin ohjaamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kuntoutusosaamista ja matalan kynnyksen palveluilla
- Parantaa kuntoutuksen oikeaa ajoitusta, tukea työ- ja toimintakykyä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- Kehittää kuntoutuspalveluja ja asiakkaan kuntoutuspolkuja, yhteistyötä eri toimijoiden välillä
- Tukea työssä pysymistä ja työllistymistä kuntoutuksen keinoin

Työikäisten palveluiden kehittäminen

- sote-keskuksiin osatyökykyisille työkyvyn tuen tiimi ja asiakasvastaavamalli sekä vahvistetaan työntekijöiden osaamista mm. työkykykoordinaattorikoulutus
- Yhteistyö työvoimapalveluiden osalta; työttömien palvelutarpeen arviointi ja kuntoutukseen ohjaaminen, digitaaliset kyselyt
- Työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen kehittäminen
- Työhönpaluun tukeminen
- Ammatillisen kuntoutuksen kehittäminen

Lasten ja nuorten palveluiden kehittäminen

- Osana perhekeskusten kehittämistä; tehostetaan kuntoutustarpeen tunnistamista, yhteistyötä mm. sivistystoimen kanssa
- Nuorten kuntoutustarpeen tunnistaminen mm. Ohjaamot
- Psykososiaalisten hoitojen käyttöönotto opiskeluhuollossa
- Uudet ammatillisen kuntoutuksen palvelut (Kela)

Ikäihmisten palveluiden kehittäminen

- Kotikuntoutus
- Etäkuntoutuksen kehittäminen
- Toimintakykyä tukevat palvelupaketit

Valtakunnalliset yhtenäiset käytännöt

- Lääkinnällisen kuntoutukseen ohjautumisen valtakunnalliset kriteerit
  - Työskentely alkanut 2/2021
- Apuvälineet
  - Työryhmän aloittaa 2021 keväällä; koordinaatio ja kehittäminen
  - Apuvälinekeskusten työn tukeminen
- Kuntoutuksen tietopohja
  - THL toimeenpanon työ- ja toimintakykytiedon nykytila ja suunnitelma tiedon keräämisestä ja käytöstä 31.3.2021
  - Tilastoinnin kehittäminen
- Kuntoutuksen tutkimuksen ja koulutuksen kehittämisfoorumi (STM ja OKM); aloittaa 4/2021. Kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen valtakunnallinen kehittämissuunnitelma

Kuntoutuksen järjestäminen

Monikanavarahoituksen purkamista pohjustava asiantuntijatyöryhmä 15.11.2020-31.3.2021

- Arvioi kolmen eri vaihtoehdon vaikutuksia mm. lasten, vammaisten oikeuksien, nykyisten Kelan lääkinnällisen kuntoutuspalveluiden käyttäjien, palveluiden tuottamisen, järjestämisen ja rahoituksen näkökulmista
- Vaihtoehdot:
    - Vaativa lääkinnällinen kuntoutus ja/tai kuntoutuspsykoterapia
        1. Järjestämisvastuu säilyy entisellään
        2. Maakunnat osallistuivat rahoitukseen, Kelalla järjestämisvastuu
        3. Maakunnille järjestämis- ja rahoitusvastuu

Kuntoutuksen uudistaminen osana valtakunnallisia muutoshankkeita

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus ja kuntoutus

- Hallituksen esityksen 241/2020 mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaisivat kuntaa suuremmat itsehallinnolliset hyvinvointialueet
- Hyvinvointialueilla olisi velvoite huolehtia asiakkaan palvelujen yhteensovittamisesta. Hyvinvointialueella olisi vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi sekä eri asiakasryhmien että yksittäisen asiakkaan kohdalla
- Hyvinvointialueen olisi huolehdittava muun muassa palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelemisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen muiden palvelujen kanssa sekä asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuottajien välillä
- Nykytilassa vastaavaa laajaa velvoitetta asiakkaan ehkäisevien, hoitavien tai korjaavien ja kuntouttavien palveluiden yhteensovittamisesta ei ole millään taholla